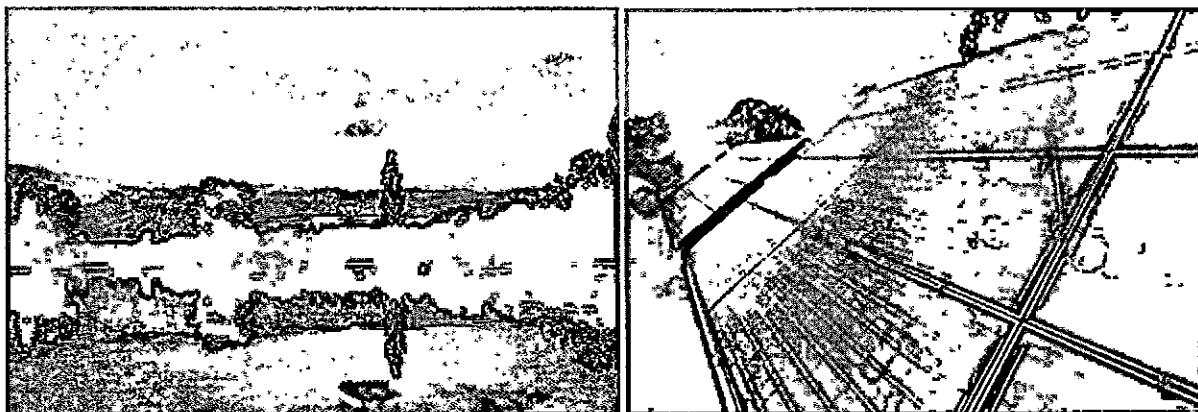

Информация за преценяване на необходимостта от ОВОС

Приложение № 2 към чл. 6 от Наредбата за ОВОС

(Изм. - ДВ, бр. 3 от 2006 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 3 от 2011 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 12 от 2016 г., в сила от 12.02.2016 г., изм. - ДВ, бр. 3 от 05.01.2018 г.)

ИНФОРМАЦИЯ

Преценяване на необходимостта от ОВОС на инвестиционно предложение за:

„Изграждане на фотоволтаични системи за захранване на собствени консуматори, инжектори и помпено съоръжение в съществуваща садкова инсталация на територията на Рибарник в поземлен имот № 000898 в землището на с. Величково, община Пазарджик, област Пазарджик”

Информация за преценяване на необходимостта от ОВОС

I. Информация за контакт с възложителя:

1. „ИНЕРТНИ МАТЕРИАЛИ” ООД, ЕИК: 112586052, седалище и адрес на управление, град Пазарджик 4400
2. Пълен пощенски адрес – град Пазарджик 4400
3. Телефон, факс и e-mail:
4. Лице за контакти –

II. Резюме на инвестиционното предложение:

1. Характеристики на инвестиционното предложение:

а) размер, засегната площ, параметри, мащабност, обем, производителност, обхват, оформление на инвестиционното предложение в неговата цялост;

“Инертни материали” ООД е собственик на имот 000898 по КВС в землището на с Величково, община Пазарджик с начин на трайно ползване Рибарник.

Фирмата си е поставила следните инвестиционните цели:

1. *Доставка и монтаж на фотоволтаични съоръжения с мощност до 150 kW за захранване на инжекторна система за аерация и други собствени консуматори – видео и СОТ системи и др. в имот № 000898, с. Величково.*
2. *Изграждане на експериментална установка на територията на рибарник в имот № 000898, с. Величково. Нейната същност е външната част на съществуващи вече садки – 4 на брой и обединени в 1 садков модул с площ около 324 м² – да бъде обвита със специален непромокаем материал и оборудвана с помпено съоръжение. Това намерение ще бъде осъществено в сътрудничество с Аграрния факултет към Тракийски университет, гр. Стара Загора.*
3. *Доставка и монтаж на фотоволтаични съоръжения с мощност до 220 kW за захранване на помпеното съоръжение на обвятия с непромокаем материал садков модул в имот № 000898, с. Величково.*

с помпено съоръжение. Замърсеният от естествени източници /остатъци от храна, рибешки екскременти и т.н/ воден обем ще бъде изпомпван и по този начин водата от тези 4 садки ще бъде периодично подменяна. Изпомпваната отпадна вода от събирателното устройство под садките, която е богата на органични съставки, ще бъде използвана за напояване и наторяване на тополовите насаждения в имота. Помпеното съоръжение ще бъде с мощност до 220 kW и ще бъде захранено с фотоволтаична система със същата мощност. Това намерение ще бъде осъществено в сътрудничество с Аграрния факултет към Тракийски университет – гр. Стара Загора, с който фирма „Инертни материали“ има склучен договор.

Фотоволтаичната инсталация за захранване на помпеното съоръжение ще се изгради на площ до 4 дка, част от Рибарник №000898 в землището на с. Величково, община Пазарджик. Тя ще бъде използвана само и единствено за захранване на гореспоменатото помпено съоръжение на обвятия с непромокаем материал садков модул. Фотоволтаичната инсталация ще преобразува слънчевата радиация посредством модули с моно и поликристални силициеви клетки и прилежащи инвертори в електрическа енергия. Във фотоволтаичните енергийни съоръжения ще се монтират фотоволтаични панели от последно поколение за производство на електрическа енергия с мощност до 220 kW.

Едно от основните изисквания към терена, върху който е планирано да се монтират фотоволтаични панели, е южното му, югоизточно и югозападно изложение, да бъде максимално открит и без естествени препятствия – хълмове, височини и т.н., които може да засенчват фотоволтаичните модули през определена част от деня. Също така е важно теренът да е сравнително равен или с малък наклон на юг, за да се използва оптимално наличната площ и да се улесни монтажа. Оптималното използване се постига чрез точно определяне на подходящия ъгъл на монтаж на модулите и минимално отстояние между два съседни реда от фотоволтаични модули, при което не се допуска даже и частично засенчване. Наличието на неравности по терена увеличава значително необходимата работа за подготовка на основата и често се явяват като причина при избора на една или друга фотоволтаична система. На база на гореизложените изисквания, избраният терен може да се класифицира като подходящ – той е равен, открит, а климатичните условия са отлични - високи нива на слънчева радиация, голям брой слънчеви дни и т.н. Факт е също, че имотът е достатъчно голям

Фотоволтаичните модули ще бъдат закрепени върху метална конструкция, която ще бъде положена директно на терена, без да се извършват изкопни работи за полагане на стоманобетонни фундаменти и без да се изграждат такива фундаменти. Общо за изграждането на цялата инсталация ще бъдат използвани стъпките на терена, които ще заемат до 3 дка. Модулите и конструкцията ще бъдат предварително изгответи, като след доставката само ще бъдат сглобени на място.

Цялостното реализиране на инсталацията ще бъде свързано с незначителни изкопно-насипни земни работи за полагане на подземни кабели и монтаж на технологични съоръжения. Непосредствено след полагане на подземните кабели ще се извърши обратната засипка и рекултивацията на нарушените терени. Почвената и растителната покривка няма да претърпи длъгосрочни и значителни изменения. Няма да бъде изменена структурата на ландшафта.

При строителството предварително ще се отдели хумусният слой и ще се депонира на част от площадката като впоследствие ще се вложи по предназначение. Площадката на обекта се намира извън населения район.

б) взаимовръзка и кумулиране с други съществуващи и/или одобрени инвестиционни предложения;

Фирма „Инертни материали“ ООД е собственик на имота и е с постановено решение № 4-2/2009 г. по оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) на директора на РИОСВ-Пазарджик за осъществяване на инвестиционно предложение: „Рибно стопанство за отглеждане на риба в плаващи мрежени клетки (садки) – рибарник № 1 в имот № 000898 землище на с. Величково, общ. Пазарджик, обл. Пазарджик.

в) използване на природни ресурси по време на строителството и експлоатацията на земните недра, почвите, водите и на биологичното разнообразие;

С настоящето ИП не се предвижда добив на природни ресурси. Материалите необходими за реализацията му ще бъдат доставяни в готов вид на място. Фотоволтаичните панели ще бъдат позиционирани под подходящ ъгъл на метални конструкции, така че да има осънчаване на почвата и незначително засенчване. Фотоволтаичните модули ще бъдат закрепени върху метална конструкция и реализирането на инсталацията ще бъде свързано с незначителни изкопно-насипни земни работи за полагане на подземни кабели и монтаж на технологични съоръжения. Непосредствено след полагане на подземните кабели ще се извършва обратната засипка и рекултивацията на нарушените терени. Почвената и растителната покривка няма да претърпят дългосрочни и значителни изменения. Няма да бъде изменена структурата на ландшафта. При строителството предварително ще се отдели хумусният слой и ще се депонира на част от площадката като впоследствие ще се вложи по предназначение. Площадката на обекта се намира извън населения район.

Предвижда се поставянето на Химическа тоалетна, която ще бъде обслужвана от специализирана фирма и Операторът ще сключи договор. Питейна вода ще се доставя чрез Диспенсъри, за които Операторът ще сключи договор с фирма доставчик.

На площадката не се предвижда собствен водоизточник.

г) генериране на отпадъци - видове, количества и начин на третиране, и отпадъчни води;

Във фаза на експлоатация инвестиционното предложение не води до отделяне и натрупване на производствени и опасни отпадъци, не е свързано с дейности, отделящи замърсени отпадъчни води. Отпадъците, които се предвиждат да се формират са от производствен и битов характер. От смесено-битовия характер ще се постави контейнер за смет, чието извозване се обслужва периодично от поддържащата фирма за чистота към Община Пазарджик.

препарати. В периода на строително - ремонтните дейности и по време на експлоатацията Дружеството ще прилага правила за безопасна работа и превенция на аварийните ситуации.

По време на експлоатацията на обекта е възможно да възникнат три основни вида аварии.

- аварии, причинени от природни бедствия (гръмотевични бури, смерчове, урагани, обледявания);
- промишлени аварии – пожар,
- аварии причинени от човешка грешка, саботаж или терористичен акт (взривове, пожари, и др.)

Операторът ще вземе всички мерки, за да могат инцидентите да не съществуват или да бъдат сведени до минимум.

ж) рисковете за човешкото здраве поради неблагоприятно въздействие върху факторите на жизнената среда по смисъла на § 1, т. 12 от допълнителните разпоредби на Закона за здравето.

Реализацията на инвестиционното предложение няма да предизвика поява на отрицателно въздействие върху хората и тяхното здраве.

2. Местоположение на площадката, включително необходима площ за временни дейности по време на строителството.

Дейностите, които „Инертни материали“ ОД смята да извърши при осъществяването на инвестиционното предложение, ще бъдат в рамките на поземлен имот № 000898, който е собственост на Дружеството.

- Поземлен имот № 000898 , с. Величково, ЕКАТТЕ 10505, общ. Пазарджик, област Пазарджик с обща площ 229,480 дка. Новият номер е: 10505.168.898.

Имотът граничи с полски път и със земеделски имоти. Поземленият имот се намира в Национална екологична мрежа НАТУРА 2000; попада в границите на защитена зона BG0000578 „Река Марица“ и BG 0002069 „Рибарници Звъничево“. Разстоянието от имота до жилищната зона на село Величково е около 8 км в посока юг.

Всички строителни дейности по време на реализирането на инвестиционното предложение ще се извършват само и единствено в рамките на имота. Няма да бъдат необходими допълнителни територии за разполагане на временни дейности в периода на реализация на инвестиционното предложение.

Граници и съседи на имота:

- **000899 Рибарник на „Алфиш“ ЕООД;**
Поземлен имот 10505.168.899, област Пазарджик, община Пазарджик, с. Величково, вид собств. Частни обществени организации, вид територия Територия, заета от води и водни обекти, НТП Рибарник, площ 490429 кв.м , стар номер 000899,
- **000698 Предпазна дига / Землищна граница на Държавата – МОСВ;**
Поземлен имот 10505 168 698, област Пазарджик, община Пазарджик, с. Величково, вид собств. Държавна публична, вид територия Територия, заета от води и водни обекти, НТП За водостопанско хидромелиоративно съоръжение, площ 109650 кв.м , стар номер 000698,
- **000810 Дере на община Пазарджик;**
Поземлен имот 10505.160.810, област Пазарджик, община Пазарджик, с. Величково, вид собств. Общинска публична, вид територия Земеделска, НТП Дере, площ 35138 кв.м., стар номер 000810,
- **000648 Отводнителен канал на МЗГ – ХМС.**
Поземлен имот 10505.168.648, област Пазарджик, община Пазарджик, с. Величково, вид собств. Държавна публична, вид територия Територия, заета от води и водни обекти, НТП Отводнителен канал, площ 65387 кв.м., стар номер 000648,

3. Описание на основните процеси (по проспектни данни), капацитет, включително на съоръженията, в които се очаква да са налични опасни вещества от приложение № 3 към ЗООС.

С цел използване на възобновяеми източници при подобряване на условията на отглеждане на рибите бяха монтирани аератори – общо 48 на брой. Освен това ще бъде изградена и инжекторна система за допълнително аериране на басейна. Тя ще представлява съвкупност от помпи, тръбна разводка и тръби на Вентури. Тръбата / или още дюза/ на Вентури под напора на водна струя засмуква въздух и го смесва с протичащата вода. Така се увеличава нивото на разтворения кислород във водата.

Цялото съоръжение ще се захранва с трифазно напрежение от изградените фотоволтаични съоръжения и трафопост.

Фотоволтаичните съоръжения ще се реализират в рамките на поземлен имот №000898, с обща площ на съоръженията до 7 дка, и общ капацитет до 370 kW, в землището на с. Величково, общ. Пазарджик, обл. Пазарджик. Разглежданият имот е с начин на трайно използване „Рибарник“. Фотоволтаичните панели ще бъдат позиционирани под подходящ ъгъл на метални конструкции, така че да има осънчаване на почвата и незначително засенчване. Фотоволтаичните съоръжения ще се използват изцяло и единствено за нуждите на отглеждането на аквакултури във водния обект.

Фотоволтаичните инсталации имат множество предимства и това определя бурното им развитие, придружено с все по-масово разпространение и понижаване на цените.

Фотоволтаичните инсталации са подходящи за локално производство на електроенергия. Те могат да се разполагат на необработвани площи и по този начин да ги направят икономически полезни. Много от ТЕЦ и АЕЦ са построени на площи, които са обработвани. Освен това, около тях се оформят значителни пространства, които по една или друга причина също не могат да се използват за стопански цели. Разходите по пренасянето на електроенергията в национална мрежа може да са

значителни (от 5 до 15%) в зависимост от положението, състоянието и мощността на консуматорите.

Фотоволтаичните инсталации са подходящи за създаване на локални автономни инсталации на места, където е икономически нецелесъобразно да се прокарва или поддържа централизирано електрозахранване. Това са високопланински, селски и всички отдалечени постройки, инсталации или много малки населени места, крайпътни инсталации от всякакъв тип, приемници, предаватели, наблюдателни съоръжения, помпени станции, плувателни съдове, електрически и хибридни превозни средства, космическа техника и много други. Може би първата подобна инсталация е тази, изградена в Япония за захранване на отдалечен морски фар с електрическа енергия.

Фотоволтаичните инсталации имат все по-голяма ефективност. Повечето инсталации в момента имат к.п.д от около десетина процента (преобразуват около 10% от попадащата светлина в електрическа). Има обаче нови разработки, при които ефективността е увеличена на 30-40%. Предполага се, че подобни постижения ще влязат в масово производство през следващите години и произвежданата енергия ще бъде по-евтина.

Фотоволтаичните инсталации имат до голяма степен модулна структура, като лесно могат да се добавят модули за увеличаване на мощността или да се отнемат модули за нейното намаляване. Модулната структура позволяват по-лесен монтаж, демонтаж и ремонт.

Фотоволтаичните инсталации стават все по органични, което ги прави все по-ефективни и предполагаемо по-лесни за рециклиране.

Фотоволтаичните инсталации могат да се насочват към слънцето и това поддържа ефективността им през целия ден и всички сезони. Насочването може да е ръчно или автоматично

Фотоволтаичните инсталации могат да произвеждат както постоянни, така и променливи напрежения с почти всякаква стойност. Това се постига с електронни модули към тях. Когато те се комбинират с акумулаторни батерии и с подходяща електроника, могат да осигурят електроенергия по всяко време на денонощието.

Висококачествените фотоловтаични инсталации имат сравнително ниски разходи за поддръжка. Това е особено вярно при статичните системи, при които няма движещи се механични части. Те обикновено са снабдени с компютъризиран и видеоконтрол, който дава много добра представа за работата на системата.

4. Схема на нова или промяна на съществуваща пътна инфраструктура.

Не се предвижда изграждането на инфраструктура. Ще се използва наличната, която е напълно достатъчна.

5. Програма за дейностите, включително за строителство, експлоатация и фазите на закриване, възстановяване и последващо използване.

1. Решение на РИОСВ за преценяване необходимостта от извършване на ОВОС;
- 2 Изработка на ПУП;
3. Монтажни работи – на инжектори, помпени съоръжения, фотоловтаични панели;

- **Етапност на изпълнение на проекта**

Проектът ще се изпълни поетапно през 2019-2021 г. със собствени средства, европейско финансиране или банкови кредити

- **Изпълнение на дейностите, вкл. за строителство:**

Изпълнението на проекта предвижда доставка и монтаж на инжекторите, помпеното съоръжение и фотоволтаичните панели

- **Фази на закриване и последващо използване:**

Проектът не предвижда закриване на дейността. Очаква се - след период от около 10 години - извършване на основен ремонт на аераторите, инжекторите, помпените съоръжения и фотоволтаиците и продължаване на дейността.

6. Предлагани методи за строителство.

Обектите на инвестиционното предложение не представляват строителство на място в класическия вид и смисъл на понятието. Садковата инсталация е изградена.

Инжекторите, помпените съоръжения за допълнително аериране и окислородяване на водата в басейна, фотоволтаичните панели ще бъдат доставени и монтирани на място

Във фотоволтаичните енергийни съоръжения ще се монтират фотоволтаични панели от последно поколение за производство на електрическа енергия с мощност до 370 kW Тенденция е на пазара да излизат нови панели - все по-мощни, но с идентична площ като съществуващите на пазара, т.е. площта на панела се запазва, но мощността расте. Основни елементи във фотоволтаичните съоръжения са фотоволтаичните модули, монтирани върху съответните рамки и инверторите, които преобразуват правия ток от фотоволтаичните модули в променлив Инсталацията ще бъде изпълнена с високо технологични продукти – модули, инвертори, конструкция, кабели, ел. таблица, трансформатори, отговарящи на всички европейски стандарти за качество и сигурност.

За монтаж на модулите е предвидено да се използват рамки, наричани „табли“. Една таблица позволява монтажа на 40 модула в два реда. Модулите се ориентират на юг под оптимален ъгъл. За да се използва ефективно земята таблите се групират в редове като се допират плътно един до друг. Разстоянието между редовете се определя така, че да не се допуска засенчване на модулите. В средата на блоковете се оставят експлоатационни подходи, които позволяват лесен достъп на необходимата техника до модулите. Фотоволтаичната система ще бъде свързана със собствен трафопост.

8. План, карти и снимки, показващи границите на инвестиционното предложение, даващи информация за физическите, природните и антропогените характеристики, както и за разположените в близост елементи от Националната екологична мрежа и най-близко разположените обекти, подлежащи на здравна защита, и отстоянията до тях.

Имот 000898 е в землището на село Величково, Общ. Пазарджик, начин на трайно ползване: Рибарник, Площ на имота 229,480 дка.

Граници и съседи на имота:

- 000899 рибарник на „Алфиш” ЕООД;
- 000698 Предпазна дига / Землищна граница на Държавата – МОСВ;
- 000810 Дере на община Пазарджик,
- 000648 Отводнителен канал на МЗГ – ХМС.

○ Приложена: Скица на имот 000898.

9. Съществуващо земеползване по границите на площадката или трасето на инвестиционното предложение.

Районът, в който ще се извършва ИП не се извършва земеползване.

10. Чувствителни територии, в т.ч. чувствителни зони, уязвими зони, защитени зони, санитарно-охранителни зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди и др.; Национална екологична мрежа.

○ Площадката, в която ще се осъществи ИП – имот № 000898, землище на с. Величково, община Пазарджик, област Пазарджик, не попада в границите на защитени територии по смисъла на Закона на защитените територии, но попада в границите на защитени зони BG0000578 „Река Марица” за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, включена в списъка от защитени зони, приета от Министерски съвет с Решение № 122/2007 г. /ДВ бл.21/2007 г./ и BG0002069 „Рибарници Зърнично” за опазване на дивите птици, обявена със Заповед № РД-803/4.11.2008 г. на Министъра на околната среда и водите /ДВ бл 106/2008 г./.

От направения анализ от експерти може да заключим, че не се очаква фрагментация на защитената зона. Реализацията на инвестиционното предложение няма да доведе до намаляване числеността и плътността на популациите на видовете растения и животни, предмет на опазване в защитената зона и до намаляване на благоприятното им природозащитно състояние. Предвид извършените анализи на фактическата обстановка на района на инвестиционното предложение, не очакваме значителни кумулативни въздействия върху защитената зона.

11. Други дейности, свързани с инвестиционното предложение (например добив на строителни материали, нов водопровод, добив или пренасяне на енергия, жилищно строителство).

○ При прилагането на технологията на практика няма да се осъществяват други дейности, които биха нарушили екосистемата. Не се предвижда добив на строителни материали, нито изграждането на водопроводна система. На обекта ще се доставя бутилирана питейна вода за нуждите на работниците и охраната.

Не се предвижда жилищно строителство. Работниците ще се помещават в 3 броя фургони – преместващи съоръжения. Постоянно живеещи хора на обекта не се предвиждат. Производството не се нуждае от използване и доставка на промишлена вода, поради което практически няма да има отпадни води, които да изискват някаква форма на третиране.

12. Необходимост от други разрешителни, свързани с инвестиционното предложение.

○ За достигане етапа на реализация на ИП е необходимо и издаването на разрешителни и становища и от други институции – Община Пазарджик, Кметство Величково, РДНСК, „Електроразпределение Юг“ ЕАД и други.

III. Местоположение на инвестиционното предложение, което може да окаже отрицателно въздействие върху нестабилните екологични характеристики на географските райони, поради което тези характеристики трябва да се вземат под внимание, и по-конкретно:

1. Съществуващо и одобрено земеползване;

Поземленият имот обект на настоящето ИП се използва както следва.

- ✓ ИП № 000898 е обект, в който има изградено садково стопанство от собственика на имота. Имотът е с обща площ 229,480 дка, от които садковото стопанство заема

1,584 дка. Площта, която не е под вода е подчинена на естествените природни дадености.

IV. Тип и характеристики на потенциалното въздействие върху околната среда, като се вземат предвид вероятните значителни последици за околната среда вследствие на реализацията на инвестиционното предложение:

1. Въздействие върху населението и човешкото здраве, материалните активи, културното наследство, въздуха, водата, почвата, земните недра, ландшафта, климата, биологичното разнообразие и неговите елементи и защитените територии.

Демографска характеристика и здравен статус на населението. По данни на Национален статистически институт 2013 г. населението на община Пазарджик е 129 700 души, живеещи предимно в градовете на общината, с лек превес на жените. В сравнение с предходната година населението е намаляло с 13,8 %. Съотношението по възрастови групи определя и задълбочава регресивния тип възрастова структура. По последни данни към настоящия момент населението на с. Величково е 936 души. Заболяванията – основни причини за смърт в България • сърдечно - съдови заболявания - исхемична болест на сърцето, артериална хипертония, мозъчно съдова болест - 64,2 % • злокачествени новообразувания - 13,9 %; • травматизъм; алкохолизъм, токсикомания - 4,6 %. Настоящето ИП няма отрицателно въздействие върху населението и здравен риск.

Разстоянието от имота до жилищната зона на с. Величково е около 8 000 m в посока запад. Населението живеещо и трудещо се в района е 936 души. Здравен риск за населението не възниква при негативно въздействие върху един или няколко компонента на околната среда в резултат от предложената дейност. Поради тази причина подробно са разгледани предполагаемите влияния на дейността върху всеки един от тези фактори, както и конкретното възникване на здравен риск - ако такъв съществува.

Фактори, които биха могли да повлияят отрицателно върху населението:

- Отглеждане на риби и опасност от инфекциозни заболявания - отглеждането на рибите е в затворена система.
- Шум - не се очаква нивото на шума в мястото на въздействие да превишава пределно допустимите стойности. Основният източник на шум на площадката ще бъдат апаратурата за поддържане на параметрите, а именно аераторите и помпените съоръжения. С цел свеждане нивото на шум до абсолютния минимум помпените съоръжения ще бъдат задвижвани от електродвигатели, които са в пъти по-безшумни от дизелови и бензинови двигатели.
- Неорганизирани емисии в атмосферния въздух - основен източник на неорганизирани емисии в обекта са транспортните средства на негова територия, които

можат да бъдат класифицирани като линейни подвижни организирани източници. Транспортните средства са периодично действащи.

Въздействие върху земеползването. Експлоатацията на имота като рибовъден обект не води до промени или нарушаване на земеползването на околните имоти. Предвид типа на проекта, следва да се очаква, че реализирането на инвестиционното намерение няма да повлияе върху вида на ландшафта. По отношение на водите, въздуха, почвите, геологичката основа и растителния свят не се очаква инвестиционното предложение да доведе до каквито и да било промени.

- Въздействие върху материалните активи. Експлоатацията на имота като вече съществуващ рибовъден обект не води до промени или нарушаване на материалните активи на околните имоти.
- Въздействие върху атмосферния въздух. Въздействие на емисиите на вредни вещества върху качеството на атмосферния въздух. При отглеждане на риби се използват различни биологично активни вещества в качеството им на хранителни добавки – витамини, стимулатори, антибиотици (само при нужда) и др.
- Въздействие върху водите, почвата и земните недра. На площадката няма да се съхраняват свободно опасни вещества, при разливането, на които могат да се получат замърсявания на почвата или подпочвените води. Реализацията на инвестиционното предложение няма да окаже негативен ефект върху почвите, водите и земните недра в локален и регионален аспект.
- Въздействие върху ландшафта природните обекти, минералното разнообразие, биологичното разнообразие и неговите елементи и защитените територии на единични и групови паметници на културата. Имота, в който ще бъдат монтирани инжекторите, помпените съоръжения и фотоволтаичната инсталация представлява част от Рибарник Дейността при монтирането им няма да въздейства пряко върху защитените видове и местообитания. Няма вероятност реализацията и експлоатацията им да предизвика фрагментация на природни местообитания и местообитания и популаций на видове (животински или растителни), предмет на опазване в защитена зона.
- Въздействие от различните видове отпадъци и техните местонахождения. При правилно управление на дейностите по отпадъците и спазване на нормативните изисквания на действащото законодателство предвидената дейност няма да окаже негативно влияние върху компонентите на околната среда и човешкото здраве.
- Въздействие от шумове, вибрации, радиации, както и някои генетично модифицирани организми. Не се очаква нивото на шума по границите на площадката и в мястото на въздействие да превишава пределно допустимите стойности.

Съгласно доклад на тема „Научни природозащитни методи за оценка на фотоволтаични паркове“ реализиран, анализиран и обобщен от Кристоф Херден Бахрам, Джараджедагхи и Йорг Расмус, Препоръчителен начин за цитиране: Herden, Ch., Rassmus J. & Gharadjedaghi, B. (2009): *Naturschutzfachliche Bewertungsmethoden von Freilandphotovoltaikanlagen*. Endbericht. BfN Skripten 247. Bundesamt für Naturschutz. Bonn-Bad Godesberg. Зелени Балкани, прев. на бълг. ез., 2010. Преводът и издаването

депа за отпадъци, граничещи с индустриски площи или напълно увредени терени са от второстепенен интерес за този анализ.

» Критерий 4: Големина и местоположение

Много от въздействията върху околната среда зависят от големината на отнеманите площи от природата, като от значение е и техническият дизайн на съоръженията (напр. големина и височина на модулите, разстояние между редовете). Днес като екстремни се считат самотно стоящи, относително големи и високи инсталации (т.нар. "Movers"), както и дългите редици от трайно фиксирани модули.

» Критерий 5: Представителност

Изследваните ФВСОП трябва да са по възможност представителна изводка от гледна точка на конфигурация, техника и положение за сегашното и бъдещото усвояване на площи за ФВС.

В допълнение бяха отчетени и общи специфични методични критерии за избор

» Критерий 6: Пригодност на изследваните инсталации за извлечение на изводи относно групите видове, които трябва да се изследват.

Не всички ФВСОП са подходящи за планираните изследвания. Особено вероятността за наличие на екземпляри от определени видове (в сигнификантни популационни големини) зависят много напр. от предходното ползване на терена, наличните в момента хабитатни структури или ефекти от околността (като близост до водоеми).

» Критерий 7: „Възраст” на съоръжението

» Критерий 8: Достъпност

Избрани области за изследвания

Предвид горните критерии бяха избрани б парка [...]. Поради различни причини (забрана за влизане, течащи строителни дейности или др.) от избраните паркове пет са в Бавария, което противоречи отчасти на критерий 2. Според нас това е допустимо, тъй като множеството от планираните и реализираните паркове са разположени в тази провинция.

[...]

По отношение на предходното земеползване, доминират селскостопанските площи, ползвани като ниви. Един от проектите е осъществен върху бивш военен полигон.

Извършени са изследвания върху - Флора, Фауна, птици, бозайници, насекоми в отиснатите паркове.

Като централен резултат от изследвания се констатира, че:

- не се установи поведение у птиците, което може да бъде интерпретирано като негативна реакция на животните на въздействието на модулите. Не бяха наблюдавани опити за кацане върху модулите като върху вода, както и отклонения от обикновените летателни маршрути на прелипащите птици, които могат да се определят като предизвикани от смущение или объркане на екземплярите. Също така не беше наблюдавана проучващото кръжене, характерно за миграционните видове (като водолюбиви птици, жерави и др.) преди приземяване, но тък бяха наблюдавани кръжачи хищни птици при ловуване или полет.

- Не бяха наблюдавани и каквите и да са сблъсъци или не бяха намерени мъртви птици. При сблъсък на големи птици с модулите, последните биха могли да бъдат счупени или да се повредят, за каквите случаи обслужващите съоръжението работници не съобщават.

- При сравняване на терена на фотоволтаичните паркове със съседните им територии не можеха да бъдат разпознати видими поведенчески реакции у птиците за избягване на ползването на парковете като местообитание за размножаване, хранене или почивка. Необходимо е да се отчете, че някои ползвати откритите пространства видове, за които се допуска, че ще избягват тези терени, не можеха да бъдат установени. Това се отнася за почиващи при миграция жерави или гъски, вкл. и водолюбиви птици.

Общо взето се установява, че обследваните соларни паркове влияят върху ландшафта на големи разстояния. Въздействие, определено като доминантно, е наблюдаваното на разстояние до 750 м от съръдженето. Субдоминантни въздействия са наблюдавани на отстояние от 3 км в отделни случаи.

При оценка на степента на въздействие върху ландшафтния облик, допълнително трябва да се вземат предвид и неговата чувствителността и значението му. Особено при соларния парк Мюлхаузен се установява, че предвид наличното предварително натоварване на ландшафтния облик, интензивността на въздействие на соларния парк е силно ограничена..."

2. Въздействие върху елементи от Националната екологична мрежа, включително на разположените в близост до инвестиционното предложение.

Имота, в който ще бъдат монтирани гореспоменатите инжектори, помпени съоръжения и фотоволтаични панели представлява част от Рибарник. В него се срещат някои характерни за защитена зона видове растения и животни. Дейността, която ще се развива в обекта няма да въздейства пряко върху защитените видове и местообитания поради мащаба на дейност, който е малък както и самата дейност, която е в максимална степен екологична.

В тази връзка внасяме изводка от цитираното изследване на парковете в Германия, което потвърждава написаното.

„..... Въздействия на ФВСОП чрез визуални ефекти

7.3.2. Ефект на силуета и възприемане на модулите (резюме)

- Силни светлинни емисии могат да предизвикат у мигриращи птици заблуждение и объркане на нощния полет.
- Светлинните емисии, предизвикани от фотоволтаичните, ако въобще са налични, са много ниски, но в близката си околност могат да окажат смущение.
- Ефектът на силуета зависи от височината на съръдженето, релефа и наличието на други вертикални структури в околността. По-голяма опасност представляват подвижните модули, които са по-високи в сравнение с най-често използваните и разположени в редици модули, но избягването им от животни не се наблюдава, както това е доказано за ветрогенераторните паркове [19], [36].
- Подвижните модули се въртят твърде бавно, за да окажат значително въздействие върху животните като това от бързо движещите се силуети на ветрогенераторите например.
- Възприемането на модулите поради открояващ се цвет или светлинното отражение не е от значение за животните (с изключение на отразяване на светлинни спектри от значение за ориентирането на някои животни), за разлика от човека.
- Значението на вертикалните структури за почивка или свиване на гнезда за птиците не е изследвано достатъчно в рамките на това изследване.

7.3.2. Въздействие отражение: Заслепяване

наранявания). Особено застрашени са мигриращите през нощта и сравнително лошо летящите птици като различни видове гмуркачи или кайри. Приземяване на птици върху фотоволтаичните може да имат последствия дори и без нараняванията от падането, тъй като тези птици не могат да излитат от земята, а се нуждаят от дълго „засилка” по водната повърхност.

За птиците, като за животни с чудесно зрение, използвано за ориентиране, се предполага, че са в състояние да различат отделните модулни редици и плоскости от голямо разстояние и да прекратят опитите се за приводняване върху тях. Различна е ситуацията при мокрите асфалтови повърхности, които дори и от близко изглеждат като едно цяло (напр. като река). Все пак, при особено неблагоприятна светлина (напр. мъгливи лунни нощи) рискове от сблъсъци с фотоволтаичните площи не могат съвсем да бъдат изключени

3. Очакваните последици, произтичащи от уязвимостта на инвестиционното предложение от рисък от големи аварии и/или бедствия.

Не съществува рисък за съществено увреждане на средата дори при инциденти тъй като дейностите не предвиждат ползване на опасни вещества.

4. Вид и естество на въздействието (пряко, непряко, вторично, кумулативно, краткотрайно, средно- и дълготрайно, постоянно и временно, положително и отрицателно).

Кумулативна оценка на извършваните дейности за разглеждания регион и инвестиционното предложение.

Източник на въздействие	Действия	Оценка за кумулативното въздействие/цифрово остойностяване
Автомобилен трафик по прилежащия път	Транспорт	Възможно е слабо до незначително кумулативно въздействие -1
Инвестиционното намерение е в защитена зона от Националната екологична мрежа /НАТУРА 2000:	Транспорт	Възможно е слабо до незначително кумулативно въздействие -1
Влияние в рамките на имота предвиден за изграждане на фотоволтаика	Самият строеж на съоръжението	Възможно е слабо до незначително кумулативно въздействие за определен момент -1
Експлоатация на рибо фермата и направените подобрения на условията за отглеждане на	Експлоатация	Без въздействия 0

рибите			
Въздух	Емисии по време на експлоатация на експлоатация на ИП не се предвиждат	Без въздействия	0
Отпадъчни води	Не се предвиждат да има налични	Без въздействия	0
Отпадъци	Събиране и временно съхраняване на отпадъците. Не се работи с опасни отпадъци	Без въздействия	0
Почви	Отнемане на част от хумуса за застрояване	Без въздействия	0
Подземни води	Не се извършва добив на подземни води	Без въздействия	0
Местообитания на дивата фауна	Няма да има съществено нарушаване на местната фауна	Без въздействия	0
Местообитания на дивата флора	Няма да има съществено нарушаване на местната флора	Без въздействия	0

Отчитайки кумулативния ефект на всички проекти и планове за района на инвестиционното намерение и развитието на икономиката в Община Пазарджик, очакваното въздействие върху околната среда се определя като **Незначително**

Обхват на въздействие на процеса по реализиране и експлоатация на инвестиционното предложение върху компонентите на околната среда.

Компоненти	ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ПРОЦЕСА ПО РЕАЛИЗИРАНЕ И ЕКСПЛОАТАЦИЯ НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА				Биоразнообразие	
	Атмосферен въздух	ВОДИ	Почви и земни недра	Природни обекти/Заделени територии	Флора	Фауна
Вид на въздействието	Повърхностни води	Подземни води				
Пряко	-	-	-	-	-	-
Непряко	-	-	-	-	-	-
Кумулативно	-	-	-	-	-	-
Краткотрайно	-	-	-	-	-	-

Среднотрайно	-	-	-	-	-	-	-	-
Дълготрайно	-	-	-	-	-	-	-	-
Постоянно	-	-	-	-	Засенчване на площи при поставяне на фотоволтаици	-	-	-
Временно	-	-	-	-	Въздействие без екологични последици – по време на строителството	-	-	-
Положително	-	-	-	-	Екологично наторяване на съществуващите тополови насаждения в имота	-	-	-
Отрицателно	-	-	-	-	-	-	-	-

Фактори	Атмосферен въздух	води		Почви и земни недра	Ландшафт	Природни обекти/Зашитени територии	Биоразнообразие	
		Повърхностни води	Подземни води				Флора	Фауна
Емисии във въздуха	0	0	0	0	1	0	0	0
Емисии във водите	0	0	0	0	0	0	0	0
Отпадъци	0	0	0	0	0	0	0	0
Използване на земя/хумус	0	0	0	0	1	0	0	0
Рискови енергийни източници	0	0	0	0	0	0	0	0
Развитие на инфраструктура	0	0	0	1	0	1	0	0

Оценка Критерии

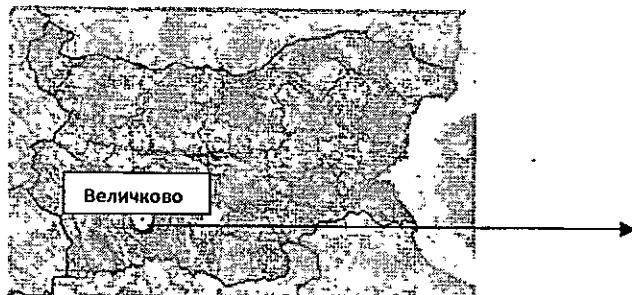
0 Дейността не оказва въздействие

- 1 Дейността има много слабо отрицателно въздействие
- 2 Дейността може да предизвика временни отрицателни въздействия
- 3 Дейността може да предизвика краткосрочни отрицателни въздействия
- 4 Дейността може да предизвика вторични отрицателни въздействия
- 5 Дейността може да предизвика кумулативни отрицателни въздействия
- 6 Дейността може да предизвика синергични въздействия
- 7 Дейността може да предизвика вторични, кумулативни, синергични отрицателни въздействия
- 8 Дейността може да предизвика значителни вторични, кумулативни, синергични отрицателни въздействия
- 9 Дейността предизвиква значителни, средносрочни или дългосрочни/постоянни отрицателни въздействия
- 10 Дейността предизвиква значително и постоянно/необратимо отрицателно въздействие

5. Степен и пространствен обхват на въздействието - географски район; засегнато население; населени места (наименование, вид - град, село, курортно селище, брой на населението, което е вероятно да бъде засегнато, и др.).

Инвестиционното предложение ще бъде реализирано в близост до с. Величково, общ. Пазарджик, обл. Пазарджик. Село Величково се простира върху източния полегат склон на едноименните Бушулско-Величковски височини, в югоизточна посока до река Марица, на североизток повече в долината на река Тополница в Пазарджишкото поле. Надморската височина на селото е около 288 м.

Село Величково отстои на 12,8 км разстояние от Пазарджик. Най-близките села са Бушуля, Карабунар и Юнаци. Населението на селото е 936 души.

6. Вероятност, интензивност, комплексност на въздействието.

Компоненти	Продължителност на въздействие	Честота на въздействие	Обратимост на въздействие
Атмосферен въздух	Емисии не се очакват	--	--
Води			
Повърхностни	Не се очаква замърсяване на повърхностни води	-	-

Подземни	Не се очаква замърсяване на подпочвени води	-	-
Почви и земни недра	Засенчване на земни повърхности в рамките на допустимите стойности	Постоянно	В рамките на нормите без отрицателно въздействие върху природните дадености.
Биологично разнообразие			
Флора		-	-
Фауна		-	-
Природни обекти/зашитени територии	Краткотрайно въздействие по време на монтажните дейности	Еднократно	Ефектът се прекратява при приключване на монтажните дейности

7. Очакваното настъпване, продължителността, честотата и обратимостта на въздействието.

№	Мерки	Период/Фаза	Резултат на изпълнение
1	Своевременно извозване на строителните отпадъци ако се генерират такива	По време на строителството	Опазване на почвите; Намаляване на неорганизирани емисии;
2	Сключване на договор със специализирана фирма за ползването на химически тоалетни.	Преди въвеждане на обекта в експлоатация	Опазване на околната среда
3	Сключване на договор с лицензиран преработвател за предаване на генерираните отпадъци	Преди въвеждане на обекта в експлоатация	Екологично съобразно третиране на отпадъците
4	Приоритетно предаване на генерираните отпадъци на лицензиирани преработватели, извършващи дейности по оползотворява/рециклиране на	По време на експлоатация	Намаляване на количествата депонирани отпадъци. Възстановяване на

	отпадъци		сировини и ресурси
--	----------	--	--------------------

8. Комбинирането с въздействия на други съществуващи и/или одобрени инвестиционни предложения.

Няма налични други ИП свързани с настоящето такова, за да има комбинирано въздействие.

9. Възможността за ефективно намаляване на въздействията.

Предвидените съоръжения за изграждане ще бъдат поставени и експлоатирани по начин намаляващ негативното въздействие върху заобикалящата ни природна среда.

10. Трансграничният характер на въздействието.

Реализацията на инвестиционното предложение не предполага трансгранично въздействие, поради естеството на дейността и местоположението му.

11. Мерки, които е необходимо да се включат в инвестиционното предложение, свързани с избягване, предотвратяване, намаляване или компенсиране на предполагаемите значителни отрицателни въздействия върху околната среда и човешкото здраве.

No	Мерки	Период/Фаза	Резултат на изпълнение
1	Монтажните работи да се ограничат само в имота на инвеститора	По време на строежа	Опазване на съседните терени от замърсяване
2	Сключване на договор с лицензиран преработвател за предаване на генерираните отпадъци	Преди въвеждане на обекта в експлоатация	Екологично съобразно третиране на отпадъците
3	Приоритетно предаване на генерираните отпадъци на лицензиирани преработватели, извършващи дейности по оползотворява/рециклиране на отпадъци	По време на експлоатация	Намаляване на количествата депонирани отпадъци Възстановяване на сировини и ресурси

4	Недопускане на депониране на торови маси на нерегламентирани места в и извън територията на рибо фермата	По време на експлоатация	Опазване на съседни терени от замърсяване
---	--	--------------------------	---

Мерки за избягване на значително въздействие върху видове и местообитания. Фактор на въздействие/ комплекс от фактори	Мерки за избягване на въздействията
Отнемане на площи Изменение на абиотичните фактори на средата • Утилизиране, застрояване • Изкопни дейности	- съобразяване с необходимостта от опазване на видовете и местообитанията при избор на терен - избор на възможно най-пестящото площ разположение на модулите, - създаване на достатъчно отстояния между модулите за ценни биотопни структури (напр. малки водоеми, храсталаци, влажни участъци, терасовидно разположение)
• Строителство на фундаментите • Движение на строителната техника	- Минимизиране на площа на фундаментите (исползване на земни дюбели напр.) - Минимизиране на изкопните дейности при моставянето на кабелите (да се прецени възможността за наземно поставяне на кабелите) - Избор на време на строителство извън това за размножаване на животните и отглеждане на малките - Използване на строителна техника с ограничено натоварване на почвите, рекултивиране на временните пътища след приключване на работата - Отказ от укрепване на пътищата - Отказ от внос на „чужди“ субстрати (напр. за строителните пътища, пътна покривка); ако това е неизбежно да се използват ненатоварващи, типични за мястото и бедни на хранителни вещества субстрати
• Пашуване/косене	- Да се остави естествена сухцесия на поне част от площа - Трайно екстензивно ползване на земята като пасище или ливади

Природосъобразно ориентиран режим на ползване на земята (екстензивно пашуване и косене), отказ от използване на торове и пестициди

• Покриване на почвата чрез модулите	- Поддържане на пролуки между модулите за децентрализиране на оттичането на водите, вкл. и за повишаване на светлинния режим под модулите - Хващане на стичащите се води от модулите с риголи, легла от баластра, растителност - Опазване на чувствителни местообитания от водната ерозия - Отстояние на модулите от земята на най-малко 0.8 м за достатъчно осветеност под тях - Ценни участъци да се оставят открити (напр. добре преставени сухи тревни съобщества)
• засенчване	- Ценни участъци да се оставят отворени от тотално засенчване (напр. добре преставени сухи тревни съобщества)
Бариерен ефект (ограждане)	- По възможност да се търсят други начини за охрана на съоръжението като изкопаване на окопи, технически алармени съоръжения - ако ограждането не може да се избегне – да се използват безопасни и оптично недразненни дивите животни материали

	<ul style="list-style-type: none"> - предвиждане на проходи за средно големи бозайници в близост до земята - при много големи производствени площи да се оставят неоградени площи и проходи - отказ от охрана на терена с кучета през нощта или от обикалящ персонал
Материални емисии	<ul style="list-style-type: none"> - отказ от употреба на препарати за почистване на повърхностите - употреба на строителни материали с ограничено съдържание или излъчване на вредни вещества (напр. необработено дърво) - минимизиране на емисията на вредни вещества по време на строителството
Визуално възприемане Оптични емисии	<ul style="list-style-type: none"> - Засаждане на напр. на 10 м ивица (за да има ефект и през зимата) от дървета и храсти около производствената площадка или сградата с храсти и подобни - Избор на терен с ограничена видимост (напр. модулите да не се поставят върху експонирани скатове) - Използване на неотразявящи материали (боядисани метални конструкции, неотразявящи стъклени повърхности) - Оптимизиране на рефлексните характеристики предвид възможните въздействия върху животните - Използване на визуално недразиещи огради - Отказ от използване на изкуствени източници на светлина
Акустични емисии	<ul style="list-style-type: none"> - Използване на безшумни трансформатори - Избор на време на строителство извън това за размножаване на животните и отлеждане на малките
Електрически и магнитни емисии	- Електромагнитна изолация на уредите под модулите

V. Обществен интерес към инвестиционното предложение.

Настоящето ИП е в синхрон с поетите ангажименти от България по Протокола от Киото за емисиите парникови газове и по Договора за присъединяване / постигане на съответния дял на производството на електроенергия от ВЕИ през годините до 2020 г./. На базата на това има приета нормативна база с цел изпълнение на поетите ангажименти.

ИНФОРМАЦИОННИ ИЗТОЧНИЦИ:

1. Научни природозащитни методи за оценка на фотоволтаични паркове - финален доклад - януари 2006 - Herden, Ch., Rassmus J. & Gharadjedaghi, B. (2009): Naturschutzfachliche Bewertungsmethoden von Freilandphotovoltaikanlagen. Endbericht. BfN Skripten 247. Bundesamt für Naturschutz. Bonn-Bad Godesberg. Зелени Балкани, прев. на бълг. ез., 2010 Преводът и издаването на български се осъществяват със съгласието на авторите на оригиналната публикация.